

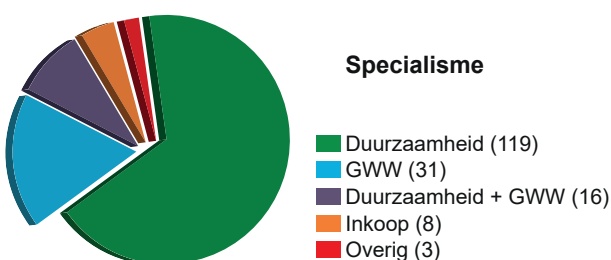
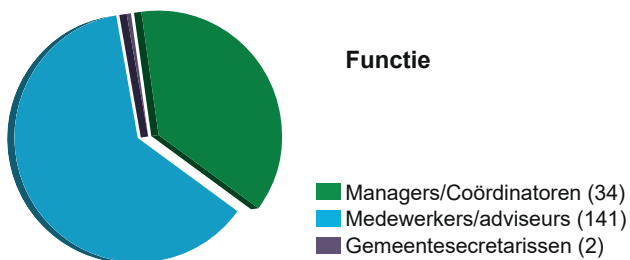
Resultaten enquête over CO₂-reductie door gemeenten

Uit een enquête die VNG in het najaar onder haar leden heeft uitgezet, blijkt dat de meeste gemeenten wel duurzaamheidsdoelstellingen hebben opgesteld, maar dat de meerderheid nog geen specifieke doelen heeft om CO₂-uitstoot te verminderen. Daar liggen kansen, zowel bij het vaststellen van de eigen CO₂-footprint (met de CO₂-Prestatieladder), het meenemen van doelstellingen in akkoorden en in begrotingen als bij het opstellen van reductiedoelen in aanbestedingen. VNG ondersteunt gemeenten hierbij met het programma CO₂-reductie door gemeenten. Meer weten?

Ga naar www.vng.nl/co2 of mail naar co2@vng.nl.

De respondenten

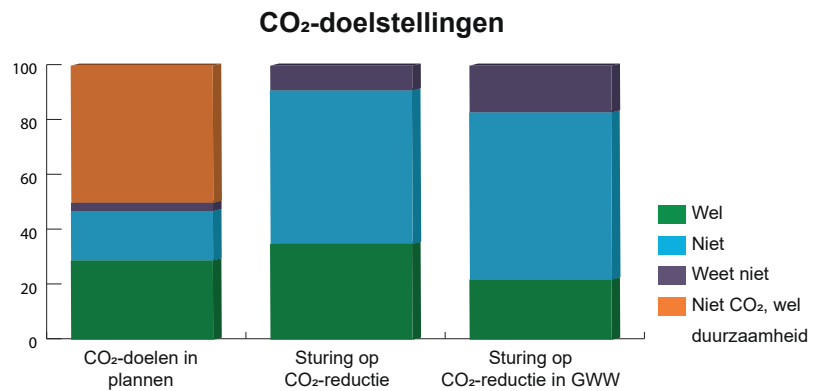
177 Respondenten vanuit 145 verschillende gemeenten hebben de enquête ingevuld.

CO₂-doelstellingen

Circa een derde van de respondenten geeft aan concrete doelstellingen t.b.v. CO₂-reductie op te nemen in akkoorden en beleidsplannen en stuurt daar proactief op.

- 29% van de respondenten heeft concrete CO₂-reductie doelstellingen opgenomen in het Coalitieakkoord. 50% niet specifiek over CO₂-reductie, maar wel over duurzaamheid. 18% heeft helemaal geen doel vastgesteld, 3% weet dit niet. Vergelijkbare aantallen gemeenten hebben wel of niet een concreet beleidsplan gemaakt rond CO₂-reductie.
- 35% van de respondenten stuurt specifiek op reductie van CO₂, 56% niet, 9% weet dat niet.
- 22% van de respondenten stuurt specifiek op reductie van CO₂ binnen de GWW, 61% niet en 17% weet dat niet. 31% doet dat in de ontwerpfase, 19% in de ontwikkelfase, 24% in de bouwfase, 13% in de onderhoudsfase en nog eens 13% in de sloop- en hergebruikfase.

'Er zijn veel mogelijke processen, modellen en opties, maar het blijft de grootste uitdaging om dat als gemeente te incorporeren naast alle 'basis' zaken. Daarvoor is meer capaciteit, tijd en focus noodzakelijk.'

CO₂-reductie in begrotingen

CO₂-reductie wordt door de meeste gemeenten niet als aparte reservering meegenomen in de begroting (39%). 3,5% heeft hier juist een apart fonds voor opgericht en 23,5% heeft deelbegrotingen of speciale duurzaamheidsbegrotingen, waarvan 9% voorinvesteringen gericht op CO₂-reductie. Circa 20% geeft aan dat CO₂-reductie bij sommige reguliere projecten in de begroting wordt meegenomen.

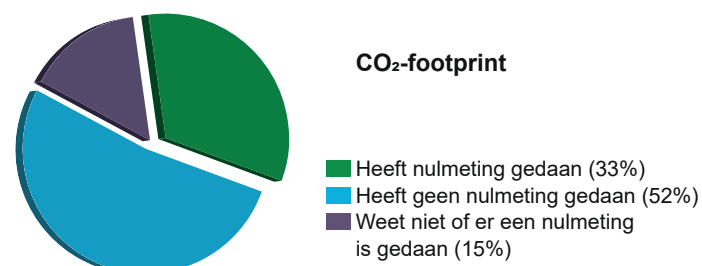
Focus op CO₂-reductie binnen de organisatie

CO₂-reductie is binnen gemeenten voornamelijk (55%) belegd bij de duurzaamheidsmanager/medewerker/team. Bij 15% is het verinnerlijkt in de organisatie, bij 6,5% verspreid over verschillende afdelingen. Slechts 2,5% geeft aan dat dit bij de bestuurder ligt, 0% bij inkoopers en 6% ergens anders zoals bij de GWW-projectleider. 8% weet niet waar het belegd is en 7% heeft het niet specifiek ergens belegd.

'Hulp bij het formuleren van de doelen op het gebied van CO₂-besparing voor GWW is gewenst. We hebben nog moeite om het tastbaar te maken.'

CO₂-footprint

33% van de respondenten heeft wel een nulmeting CO₂-uitstoot gedaan bij de start van het maken van plannen, 52% niet en 15% weet dat niet. Tools die genoemd worden waarmee de CO₂-footprint vastgesteld is, zijn: de CO₂-Prestatieladder, Klimaatmonitor.nl, adviseur

ingeschakeld en een gemeente die een eigen tool heeft laten ontwikkelen. Sommige gemeenten meten zelf hun verbruiksgegevens; energie is hierbij het voornaamste meetpunt.

21% van de respondenten weet welke organisatieonderdelen de meeste CO₂-footprint hebben en 16% heeft het op de planning staan om uit te zoeken. 45% geeft aan dat dit nog geen aandacht heeft binnen de gemeente en 18% weet dit niet. Vastgoed/gebouwen, openbare werken, elektraverbruik en het wagenpark worden voornamelijk genoemd als onderdelen met de hoogste footprint.

'Alles valt of staat met committent. Bij de betrokken afdelingen begint dit toe te nemen. Maar ook geld is een belangrijke rol. In een tijd van financiële krapte lijkt het makkelijk om te bezuinigen op duurzaamheid. Immers vraagt het sociaal domein veel budget. De taken van het sociaal domein raken inwoners meteen. Bij duurzaamheid is dit veel minder zichtbaar, terwijl het voor de langere termijn juist noodzakelijk is.'

Kennisdelen over CO₂-reductie van belang

74% van de respondenten geeft aan kennis over CO₂-reductie te delen binnen of buiten de gemeente. Dat doen zij voornamelijk via interne overleggen, intranet en deelname in werkgroepen of (online) bijeenkomsten. De nieuwsbrief wordt ook genoemd, evenals aparte communicatieplannen, een inwonersenquête, sociale media campagnes, publicaties in de lokale krant, deelname aan de warmetriendag en eigen duurzaamheidswebsites.

Communicatie over CO₂-reductie

60% vindt het belangrijk om het goede voorbeeld te geven op het gebied van CO₂-reductie, waarvan 46% het vooral projectmatig doet en 14% door te communiceren over de totale footprint en de acties om dit te reduceren. 11% geeft aan dat dit geen aandachtspunt is en 9% dat het wel op de planning staat. Overige antwoorden zijn dat de gemeenten het wel belangrijk vinden om het goede voorbeeld te geven, maar niet specifiek op het gebied van CO₂-reductie of dat er nog geen goede voorbeelden zijn. Iemand geeft ook aan bewust niet over footprint te communiceren, omdat bewoners dan afhaken.

Bekendheid met duurzaamheidstools

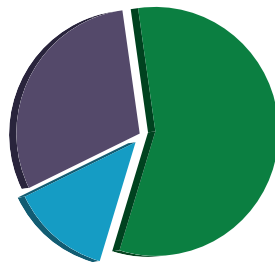
De CO₂-Prestatieladder is de meest bekende duurzaamheidstool die ook het meest wordt toegepast (20%) of die overwogen wordt om toe te passen (48%). Daarnaast wordt de routekaart voor maatschappelijk vastgoed het meest overwogen om in te zetten (12% gebruikt hem, 41% wil dat doen). Ambitiweb, Dubocalc, MKI, Duurzaam GWW, de Handreiking GWW en de Verduurzamingstool buitenverlichting hebben rond de 7% gebruikers en 20% overweegt deze te gebruiken. Het merendeel kent de genoemde duurzaamheidstools nog niet, dus er ligt winst om gemeenten hierover te informeren.

Andere tools die genoemd worden zijn: De Milieubarometer van de Stichting Stimular en Enervisa van DWA, bream, gpr, lca, toepassing GPR gebouw voor nieuwbouw vastgoed, bouwcirculair voor de beton- en asfaltketen, de inzet van een EMVI-criterium m.b.t. duurzame brandstoffen, The Natural Step en een eigen tool die ontwikkeld is i.s.m. TNO.

'Er is behoefte aan praktische informatie voor kleine gemeenten waar de afdeling maar uit een paar medewerkers bestaat.'

CO₂-reductie in aanbestedingen en inkoop

Het is waardevol om duurzaamheids-criteria bij inkoop te hanteren zodat je aanbiedingen hierop kunt vergelijken. Uitvragen op basis van de CO₂-Prestatieladder gebeurt nog maar weinig. 57% vraagt niet uit en 30% weet dat niet. Van de 13% die het wel doet, vraagt 7% op niveau 3 uit, 2% op niveau 4 en 3% op niveau 5. Een kanttekening van een gemeente: we vragen alleen uit op de CO₂-Prestatieladder als dat meerwaarde heeft en wij eisen geen niveau maar belonen inschrijvers die gecertificeerd zijn met een fictieve korting die hoger wordt naar mate de trede op de ladder hoger is.

Uitvragen CO₂-Prestatieladder

- Vraagt niet uit (57%)
- Vraagt wel uit (13%)
- Weet niet of ze uitvragen (30%)

Meer weten over het programma CO₂-reductie door gemeenten?
Ga naar www.vng.nl/co2 of mail naar co2@vng.nl.